

M.A. (SANSKRIT) Semester - 1 (CBCS) Examination
Nov/Dec-2023 (SYLLABUS YEAR JUNE-2023)

Classical Epic : Kirātārjunīya canto-1 and Naiṣhadhīyacharita canto-1 (Core)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો. (૧૪)
- Que-1 Translate any Four Verses of the following. (14)
- (૧) સ યૌવરાજ્યે નવયૌવનોદ્ધતં નિધાય દુઃશાસનમિવસાસનઃ ।
મહેસ્વચ્ચિન્નોડનુમતઃ પુરોધસા નિનોતિ હવ્યેન હિરણ્ય રેતસમ્ ॥ ૧-૨૨ ॥
- (૨) વસુનિ વાચ્છન્નં વશી ન મન્યુના સ્વધર્મ ઇત્યેવં નિવૃત્તકારણઃ ।
ગુરુપદિષ્ટેન રિપો સુતૈડપિ વા નિહન્તિ ડણ્ડેન સ ધર્મવિપવમ્ ॥ ૧-૨૩ ॥
- (૩) વિજિત્ય યઃ પ્રાન્યમયચ્છદુત્તરાન્કુરુનકુપ્યં વસુ વાસવૌયમઃ ।
સ વલ્કવાસાંસિ તવાધુનાહરન્કરોતિ મન્યુ ન કથં ધનઙ્ગયઃ ॥ ૧-૩૪ ॥
- (૪) યદસ્ય યાત્રાસુ વલોદ્ધતં રજઃ સ્ફુરત્પ્રતાપાનલધૂમમજ્જિમ ।
તદેવ ગત્વા પતિતં સુધામ્બધૌ દધાતિ પડકીભવદડકતાં વિધૌ ॥ ૧-૮ ॥
- (૫) ન કા નિશિ સ્વપ્નગતં દદર્શ તં જગાદ ગોત્રસ્સ્વલિતે ચ કા નમત ।
તદાત્માધ્યાતથવા હતે ચ કા ચકાર વા ન સ્વમનોભવોદભવમ્ ॥ ૧-૩૦ ॥
- (૬) કલાનિ પુષ્પાણિ ચ પલ્લવેકરે વયોતિપાતોદ્રતવાતવેપિતે ।
સ્થિતૈઃ સમાદાય મહર્ષિવાર્દ્ધકાદ્વને ને તદાતિથ્યમશિક્ષિ શાસ્ત્રિભિઃ ॥ ૧- ૭૭ ॥
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર સંદર્ભ સહિત સમજાવો. (૧૪)
- Que-2 Explain with Reference to the context any Four. (14)
- (૧) નિરાશ્રયા હન્ત હતા મનસ્વિતા ।
- (૨) હિતં મનોહરિ ચ દુર્લભં વચઃ ।
- (૩) અહો દુરન્તા બલવત્ વિરોધિતા ।
- (૪) અમોઘશક્ત્યા નિજમેવ મૂર્તયા તથા વિનિનેતુમિયેષ નૈષધમ્ ।
- (૫) ક્વ ભોગમાપ્નોતિ ન ભાગ્યભાગ્જનઃ ।
- (૬) દધાનમાશાસુ ચરિષ્ણુ દુર્યશઃ સ કૌતુકી તત્ર દદર્શ કેતકમ્ ।
- પ્રશ્ન-૩ 'કિરાતાર્જુનીયમ્' નું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
- Que-3 Evaluate of 'કિરાતાર્જુનીયમ્' as on Epic. (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન-૩ 'નૈષધીયચરિતમ્' નું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.
- Que-3 Evaluate of 'નૈષધીયચરિતમ્' as on Epic.
- પ્રશ્ન-૪ 'કિરાતાર્જુનીયમ્' - સર્ગ- ૧ માં વ્યક્ત થતાં રાજનીતિના સિદ્ધાંતો વર્ણવો. (૧૪)
- Que-4 Discuss the of politice expressd in 'કિરાતાર્જુનીયમ્' સર્ગ=૧. (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન-૪ 'નૈષધીયચરિતમ્' ના આધારે 'નલ' નું પાત્રાલેખન કરો.
- Que-4 Draw character sketch of 'નલ' with reference of નૈષધીયચરિતમ્.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- Que-5 Write Short Notes on any two of the following. (14)
- (૧) વિલાસકાનન વર્ણનમ્ ।
- (૨) વનેચરની ઉક્તિ
(Speech of વનેચર)
- (૩) સુવર્ણહંસ પ્રસંગ
(Episode of Golden Swan)
- (૪) ભારવૈર્થગૌરવમ્ ।
